

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ภาพลักษณ์หญิงไทยในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของนักเขียนหญิง
ชื่อและนามสกุล นางเพชรินทร์ นาทศรีทา
แขนงวิชา ไทยคดีศึกษา
สาขาวิชา ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล
2. รองศาสตราจารย์ เรือเอกหญิงปรีชา หิรัญประดิษฐ์

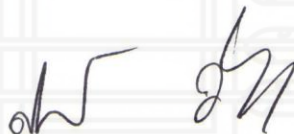
วิทยานิพนธ์นี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2555

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. วรพรรณ ศรียากย์)

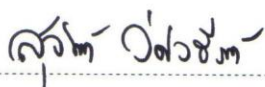
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมเกียรติ วัฒนาพงษากุล)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ เรือเอกหญิงปรีชา หิรัญประดิษฐ์)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

ชื่อวิทยานิพนธ์ ภาพลักษณ์หญิงไทยในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของนักเขียนหญิง

ผู้วิจัย นางเพชรินทร์ นาทศรีทา รหัสนักศึกษา 2511000263 **ปริญญา** ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ไทยคดีศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมเกียรติ วัฒนาพวงมากุล (2) รองศาสตราจารย์ เรือเอกหญิงปรีชา หิรัญประดิษฐ์ **ปีการศึกษา** 2554

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ภาพลักษณ์ของหญิงไทยในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของนักเขียนหญิง และ (2) กลวิธีการใช้ภาษาในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของนักเขียนหญิง

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของนักเขียนหญิง 5 เรื่อง ได้แก่ ปูนปิดทอง ใบไม้ที่หายไป อัญมณีแห่งชีวิต ช่างสำราญ และความสุขของกะทิ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่าภาพลักษณ์ของหญิงไทยในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์ของนักเขียนหญิง จำแนกได้ 4 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลิกภาพ แบ่งเป็นบุคลิกลักษณะภายนอกและลักษณะนิสัย บุคลิกลักษณะภายนอกของผู้หญิงก่อนแต่งงานส่วนมากจะมีรูปร่างหน้าตาสวย และมีลักษณะดึงดูดใจ ส่วนผู้หญิงที่แต่งงานแล้วจะมีลักษณะภายนอกเปลี่ยนแปลงไปตามวัย ในด้านลักษณะนิสัย พบว่า ผู้หญิงมีลักษณะของหญิงไทยสมัยเก่า ผู้หญิงที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลง และผู้หญิงมีความคิดแบบหัวสมัยใหม่ 2) ความสัมพันธ์กับบุคคลและสังคม แบ่งเป็นความสัมพันธ์ของหญิงไทยกับบุคคลในครอบครัว และความสัมพันธ์ของหญิงไทยกับบุคคลในสังคม โดยความสัมพันธ์ของหญิงไทยกับบุคคลในครอบครัวมีทั้งความสัมพันธ์ที่ดีมีความสุข และความสัมพันธ์ในทางไม่ดี แตกร้าว ส่วนความสัมพันธ์ของหญิงไทยกับบุคคลในสังคม พบว่ามีความสัมพันธ์ในฐานะเพื่อน ความสัมพันธ์ในฐานะคนรัก และความสัมพันธ์ในฐานะผู้ร่วมงาน 3) ด้านแนวทางในการดำเนินชีวิต ภาพลักษณ์หญิงไทยมีแนวทางในการดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ปฏิบัติตามคำสอนทางศาสนา และรับวัฒนธรรมตะวันตก เป็นแบบในการดำเนินชีวิต 4) ด้านสถานภาพและบทบาท พบผู้หญิงในฐานะบุตรธิดา ภรรยา และฐานะมารดา

สำหรับกลวิธีการใช้ภาษาสื่อภาพลักษณ์ของผู้หญิงพบการใช้คำ 7 ลักษณะ คือ คำสุภาพ คำไม่สุภาพ คำแสดงอารมณ์ความรู้สึก คำหยาบ คำซ้อน คำซ้ำ และคำภาษาต่างประเทศ ในส่วนของโวหารภาพพจน์ที่สื่อภาพลักษณ์ของผู้หญิง พบการใช้โวหารภาพพจน์ 4 ลักษณะ คือ ภาพพจน์แบบอุปมา อุปลักษณ์ สัญลักษณ์ และการกล่าวซ้ำความ

คำสำคัญ ภาพลักษณ์หญิงไทย นักเขียนหญิง วรรณกรรมที่ได้รับรางวัลซีไรต์

Thesis title: The Image of Thai Women in Literature by Female S.E.A Write Award Winness

Researcher: Mrs.Petsharin Nartsrita; **ID:** 2511000263; **Degree:** Master of Arts (Thai Studies);

Thesis advisor: (1) Dr. Somkiat Wattanapongsakool, Assistant Professor; (2) Preeya Hirunpradit, Assistant Professor; **Academic year:** 2011

Abstract

This research was to study 1) Thai women's images in literatures that received the S.E.A Write Award by female writers and 2) strategies of using language in these works.

The research was qualitative. Data collection was from 5 literary works, *Pun Pit Thong* (Cement Covered by Gold), *Bai Mai Tee Hai Pai* (Lost Leaves), *Anyamane Haeng Cheewit* (Gem of Life), *Changsamran* (Changsamran Family) and *Khwamsuk Khong Kati* (Kati's Happiness). The descriptive analysis method was used to analyze the data.

It was found that there were 4 aspects of Thai women expressed in literary works receiving S.E.A Write Award by female writers 1) Characters were analyzed in terms of appearance and personality. It was found that before marriage, most of women were beautiful and attractive. But their figure would be changed due to age. On their personalities, it was found that they were like traditional Thai women, but changing and becoming modern. 2) On relationships with other people in society, the relationships were classified into family relationships and relationships with other people in society. It was found that those women were happy however the relationships among people in their families were not so good. As for the relationships with other people in society, these consisted of friends, girlfriends and colleagues. 3) On the aspect of leading their life, the image of Thai women is shown having a simple way of life following religious teachings and accepting Western culture to apply in their way of life. 4) On the aspect of status and roles, they had roles as daughters, wives and mothers.

On the strategy of using language to reveal women's images, it was found that there were 7 features of word use: politeness, impoliteness, feeling expression, synonyms, compound words, repetition, and foreign words. On the rhetorical devices to reveal women's image, it was found that four were used- **simile**, metaphor, signs and allusion.

Keywords: Image of Thai women, Female writers, Literary works receiving the S.E.A Write Award

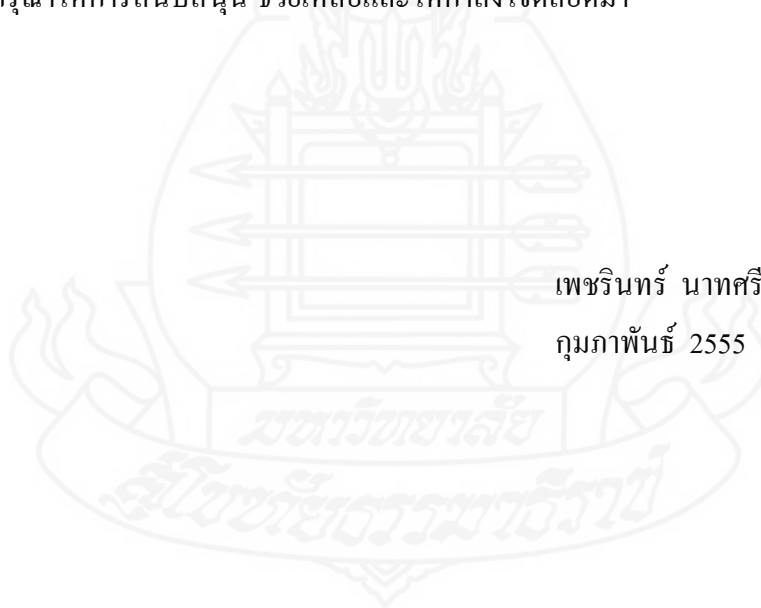
กิตติกรรมประกาศ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมเกียรติ วัฒนาพวงษากุล อาจารย์ประจำสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช รองศาสตราจารย์ เรือเอกหญิงปรีชา หิรัญประดิษฐ์ และอาจารย์ ดร. วรวรรณ ศรียาภัย ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้ข้อคิด และคำแนะนำเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์ การเลือกกรอบแนวคิดทฤษฎี วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล การตรวจแก้ไข การปรับปรุง และติดตามการทำวิทยานิพนธ์อย่างใกล้ชิดนับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัย รู้สึก ซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์แขนงวิชาไทยคดีศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อนนักศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ทุกท่านที่กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือและให้กำลังใจตลอดมา

เพชรินทร์ นาทศรีทา

กุมภาพันธ์ 2555

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 2 ประวัติและผลงานของนักเขียนหญิงที่ได้รับรางวัลซีไรต์	15
ประวัติและผลงานของกฤษณา อโศกสิน	15
ประวัติและผลงานของจิระนันท์ พิตรปรีชา	27
ประวัติและผลงานของอัญชัน	30
ประวัติและผลงานของเดือนวาด พิมวนา	38
ประวัติและผลงานของงามพรรณ เวชชาชีวะ	41
บทที่ 3 ภาพลักษณ์หญิงไทยในวรรณกรรมซีไรต์	45
บุคลิกลักษณะ	45
ความสัมพันธ์กับบุคคลและสังคม	58
แนวทางการดำเนินชีวิต	76
สถานภาพและบทบาท	84

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 กลวิธีการใช้ภาษาที่สื่อภาพลักษณ์ของหญิงไทย	94
การใช้คำ	94
การใช้โวหารภาพพจน์	115
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	124
สรุปผลการวิจัย	124
อภิปรายผล	126
ข้อเสนอแนะ	128
บรรณานุกรม	129
ภาคผนวก	135
เรื่องย่อวรรณกรรมซีไรต์	136
ประวัติผู้วิจัย	141

